

Ondersteuningsroute Bewegen en Motoriek

de juiste zorg op de juiste plek

Author(s)

Noordstar, Johannes; van Schie, Petra ; L'abée, Dayenne; Janssen, Mirka

Publication date

2021

Published in

FysioPraxis

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Noordstar, J., van Schie, P., L'abée, D., & Janssen, M. (2021).
Ondersteuningsroute Bewegen en Motoriek: de juiste zorg op de juiste
plek. *FysioPraxis*, 2021(me), 30.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please contact the library:
<https://www.amsterdamuas.com/library/contact>, or send a letter to: University Library (Library of the University of Amsterdam and Amsterdam University of Applied Sciences), Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

De Juiste Zorg op de Juiste Plek

Ondersteuningsroute Bewegen en Motoriek

Fysieke activiteit is belangrijk voor de lichamelijke- en mentale gezondheid.¹ Kinderen met motorische problemen zijn echter minder fysiek actief dan hun leeftijdsgenootjes.² Het is dus zaak om motorische problemen al vroeg in de ontwikkeling op te sporen. In het onderzoeksproject 'Gymmersoog' van het lectoraat Bewegen In en Om School (BIOS) van de Hogeschool van Amsterdam is daarom de ondersteuningsroute Bewegen en Motoriek ontwikkeld.^{3,4} Welke rol heeft de therapeut bij de gezonde (motorische) ontwikkeling van kinderen in het primair onderwijs?

Tekst: Johannes Noordstar, Petra van Schie, Dayenne L'abée en Mirka Janssen

Leerkrachten, zorgteams, ondersteuners en therapeuten (kinderfysio-, kinderoefen-, en kindergoetherapeuten) zoeken binnen een ondersteuningsroute de samenwerking voor een optimale ontwikkeling van kinderen. Binnen de ondersteuningsroute Bewegen en Motoriek wordt de eerste stap uitgevoerd door de vakleerkracht Bewegingsonderwijs (zie voor een schematische weergave www.kngf.nl/fysiopraxis). De vakleerkracht Bewegingsonderwijs brengt de motoriek van alle kinderen in groep 3 in kaart en, op indicatie, ook van kinderen uit hogere groepen. Hiervoor gebruikt de vakleerkracht de 4-Vaardighedentest (4S-test), een valide en betrouwbaar meetinstrument om op snelle en eenvoudige wijze de grove motoriek te meten.^{5,6} De test bestaat uit vier vaardigheden: Stilstaan, Stuiten, Springen-Kracht en Springen-Coördinatie en kent drie categorieën: a) minder dan drie maanden achterstand (groen), b) tussen de drie en vijftien maanden achterstand (oranje) en c) meer dan 15 maanden achterstand (rood). Kinderen in de categorie 'groen' scoren leeftijdsadequaat. Zij nemen zonder problemen deel aan gymlessen, buitenspelen en sportactiviteiten. 'Oranje' kinderen vallen in de categorie 'matige motoriek'. De motoriek van deze kinderen moet extra gestimuleerd worden. Dit kan in de vorm van extra ondersteuning tijdens de gymles, maar ook met motorische remedial teaching (MRT) of Gym+.

De vakleerkracht Bewegingsonderwijs voert de extra ondersteuning zelf uit. Bij kinderen in categorie 'rood' wordt ook de intern begeleider betrokken. Die kinderen hebben namelijk specialistische zorg nodig, in de vorm van een motorische interventie gegeven door een therapeut.

Kinderen in de 'rode' categorie

De ondersteuningsroute Bewegen en Motoriek beschrijft duidelijk hoe het traject van kinderen in de categorie 'rood' verloopt. Kinderen met een ernstige achterstand hebben zorg buiten school nodig. De vakleerkracht Bewegingsonderwijs, de intern begeleider en de groepsdocent bereiden samen een gesprek met de ouders voor om hun toestemming te vragen voor doorverwijzing naar de jeugdarts. De jeugdarts kent het gezin en de omstandigheden en heeft een beeld van de ontwikkeling van het kind van 0 tot 6 jaar. Op basis daarvan kan de jeugdarts bepalen welke vervolgstappen zinvol zijn. Via de jeugdarts kan een therapeut, of zo nodig andere specialistische zorg, ingeschakeld worden voor nader onderzoek en/of behandeling.

De therapeut inventariseert de hulpvraag bij het kind, ouders, groepsleerkracht en vakleerkracht. Indien noodzakelijk wordt een behandeling gestart, mogelijk in de eerste lijn of de therapeut verwijst door voor diagnostisch onderzoek. Tijdens de behandeling is er regelmatig contact tussen de therapeut en de vakleerkracht. Zij bespreken samen op welke manier 'rode' kinderen op hun eigen niveau kunnen deelnemen aan de gymles.

Resultaten uit Amsterdam

De ondersteuningsroute Bewegen en Motoriek is op 36 scholen in Amsterdam uitgevoerd en geëvalueerd op effect en proces. In totaal zijn 1.524 kinderen

uit groep 3 met de 4-Vaardighedentest getest: 85 kinderen (6%) scoorden in categorie 'rood' en kwamen in aanmerking voor specialistische ondersteuning. Uiteindelijk is daarvan bij 43 van deze kinderen een hertest afgenomen, waarna vijftien kinderen zich van de rode naar de oranje en zelfs zeven kinderen van de rode naar de groene categorie ontwikkelden.³

MEER WETEN?

De ondersteuningsroute Bewegen en Motoriek vind je in het onderzoeksverslag van 'Gymmersoog' (HvA).³ Ook kun je contact opnemen met Dayenne L'abée via d.k.m.labee@hva.nl.

Dr. Johannes Noordstar, praktijk voor kinderoefentherapie Kind & Motoriek; Instituut Bewegingsstudies, Hogeschool Utrecht; Wilhelmina Kinderziekenhuis/UMC Utrecht

Dr. Petra van Schie, afdeling Revalidatiegeneeskunde, Amsterdam UMC, locatie VUmc

Dr. Mirka Janssen, lector Bewegen In en Om School (BIOS), Hogeschool van Amsterdam

Drs. Dayenne L'abée, docent-onderzoeker en projectleider lectoraat Bewegen In en Om School, Hogeschool van Amsterdam

d.k.m.labee@hva.nl

Literatuur: www.kngf.nl/fysiopraxis